

JEAN-LUC GODARD. IMAGINACJE

Le Livre d'Image / Image Book
Francja, Szwajcaria 2018, 84 min.

Premiera polska: 12 kwietnia 2019

Dystrybucja:

PMPG Polskie Media S.A.

Scenariusz i reżyseria – Jean-Luc Godard

Zdjęcia – Fabrice Aragno

Montaż – Jean-Luc Godard

Scenografia – Jean-Paul Battaglia

Producenci – Fabrice Aragno, Mitra Farahani

Produkcja – Casa Azul Films, Ecran Noir productions

Czy jeszcze pamiętasz, jak w dawnych czasach ćwiczyliśmy nasze myśli? Najczęściej zaczynaliśmy od snu ... Zastanawialiśmy się jak, w całkowitej ciemności, mogą pojawić się w nas kolory o takiej intensywności. Miękkim, niskim głosem mówiąc o wielkich rzeczach i zaskakujących, głębokich sprawach. Obraz i słowa są niczym zły sen zrodzony w burzliwą noc. W oczach Zachodu. Zagubione raje. Wojna jest tutaj...

Jean-Luc Godard

O FILMIE

Wyróżniony pierwszą w historii Specjalną Złotą Palmą w Cannes obraz „Jean-Luc Godard. Imaginacje” to awangardowy esej będący kolażem m.in. z klasycznych dzieł filmowych, telewizyjnych newsów oraz amatorskich filmów rodem z YouTube’a. 88-letni twórca „Do utraty tchu” wcielając się w rolę narratora prowadzi nas przez fascynujący labirynt własnego umysłu, w którym Pierre Paolo Passolini sąsiaduje z Alfredem Hitchcockiem i Michaelem Bay'em, Jan Sebastian Bach z Włodzimierzem Wysockim, a John Milton z Fiodorem Dostojewskim. „Jean-Luc Godard. Imaginacje” to kino ery multimediiów, w której odbiorcy nieustająco bombardowani są fragmentarycznymi obrazami i dźwiękami z ekranów telewizorów, komputerów, telefonów komórkowych, a nawet smartwatchy. I na ich podstawie budują swój ogląd rzeczywistości.

- Zrozumiałem, że najważniejszym zadaniem reżysera nie jest filmowanie lecz montaż... Ponieważ odbywa się on przy użyciu rąk, uważam, że trzeba myśleć rękoma Wyobraźcie sobie przez kilka minut, że jesteście zmuszeni spędzić cały dzień bez użycia rąk. Jak sobie z tym poradzicie? Jak będziecie jeść? Kochać? Nie da się zrobić niczego bez pomocy rąk. Dlatego mój film od początku pokazuje, że wszystko opiera się na pięciu palcach. A kiedy pięć palców się spotka, masz rękę – mówił reżyser podczas konferencji prasowej na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cannes.

W „Jean-Luc Godard. Imaginacje” reżyser zastanawia się nad współczesną rolą kina, analizuje i poddaje krytyce jego niezdolność do rozpoznania okrucieństw XX i XXI wieku, w tym Holokaustu i konfliktu na Bliskim Wschodzie, pyta o powinności twórców oraz odbiorców filmowego spektaklu. Eksperymentując z proporcjami obrazu, montażem, kolorami i dźwiękiem próbuje dostrzec to, co skrywa się pod jego powierzchnią.

- Większość filmów... skupia się na prezentowaniu czegoś, co się wydarza. Zaledwie kilka zaś mówi o tym, co się nie dzieje. Mam nadzieję, że mój film dotyka tego wymiaru.

Drogi Jean-Luc,

Dziękuję Ci za możliwość obejrzenia „Jean-Luc Godard. Imaginacje” (...)

Tchnąłeś życie w filmową materię skomponowaną z różnych źródeł, deformując je, zmieniając kolory, ziarnistość i format. Blokując wszelkie formy uwodzenia – od obrazu po słowa – jękaniem, drżeniem, przerywaniem i zakrywaniem. W nieustających przerwach między tym, co widzialne, a maszyną kinematografu z jej perforacjami, szpulami i dekompozycją, za pomocą cyfrowych narzędzi odkrywając na powrót niedoskonałość. Tworząc piękną, perfekcyjną definicję kontrapunktu. Fale, płomienie, bombardowania, armie, historia i świat jako grzmiące widowisko w stylu Dowżenki lub Vidora.

Ogromna symfoniczna kipiela, która nie opowiada historii. Nie próbuje być prawdziwym "kinem". Jak w przypadku pierwszego czytelnika Moby Dicka (według Giono):

- To nie jest książka - mówi Melville.

To nie jest coś, co uczyni cię popularnym w cyfrowej rzeczywistości, która pokazuje wszystko i nic. (Doświadczyłem tego w filmach Vigo).

Założenie, że to, co chcesz powiedzieć, zostanie usłyszane, zadziwia. W rzeczywistości „konieczne staje się przyciągnięcie uwagi”. Ale nie pokazujesz tego w ten sposób; od czasu do czasu mówi się o "rządzie dzikich zwierząt Victora Hugo".

Karol Marks wymyślił remake w swoim pamflecie „18 brumaire'a Ludwika Bonaparte”. Historia się powtarza, ale nie jako farsa. Błędy moralne mieszają się z przestępstwami popełnianymi przez państwa. Są przestępcy, którzy istnieją wyłącznie dzięki wojnom. Ludzkość niszczy samą siebie. Od lat wojna jest wszechobecna, coraz bardziej dosłownie - w rozumieniu Goi lub Josepha de Maistre'a (tak tłumaczę obecność tego ostatniego). Następuje przyzwyczajenie.

Powiedzenie, że „Jean-Luc Godard. Imaginacje” jest aktem odwagi, to frazes. Jednak to uczucie wciąż do mnie wraca. Taka jest prawda - jak mawiają młodzi ludzie, którzy piszą do Ciebie, że jesteś jedyną osobą, która ... itd. (Nie wiedzą, że mają rację.

Mam nadzieję, że to dostrzegą).

Zawsze starałeś się być "w" historii, ponieważ uważasz, że kino właśnie temu powinno służyć. Twoje „Historia/e kina” to coś więcej niż tylko kinofilskie opowiadanie historyjek. Tym razem to sama materia jest tu historią. W rzeczywistości nie odwracasz się od kina, po prostu nie jest to już dominująca forma miłości.

Zachowujesz charakter, hieroglif, o którym marzył Eisenstein (On również miał trzy wspaniałe objawienia: sowę, ręce spoczywające na biblii i teutońskiego rycerza. Pragnął zbudować własną katedrę sztuki).

Znajdujesz swoje obrazy w filmach i kronikach filmowych. To forma sprawiedliwości. Tym lepiej, jeśli twórczość Ridleya Scotta służy jako farba drukarska.

I nie odwracasz się od kina. Wystarczyły dwa długie ujęcia z „Le Plaisir”, gdzie widzimy poruszające się ciała, by to zrozumieć.

Myśl ewoluuje poprzez obrazy i dźwięk ("myśl / przychodzi / będzie kontynuowana"), jak w kolażu, który przyjaciel stworzył przy użyciu fragmentów „Historia/e kina”.

Jest to forma wyrażona za pomocą pięciu palców... kolejna z tych rzeczy, których nie rozumiałem na papierze.

Na koniec, nawet jeśli ponowne użycie jakiś treści jest tym, co ciekawi mnie najmniej - nie zmienia to charakteru pisma - bardzo podoba mi się idea filmowej nieśmiertelności od „Zawrotu głowy” przez „Ruby Gentry” po „Rzekę”.

I spokojne chwile szczęścia na Półwyspie Arabskim, w których widzę coś z radości Barneta: zachód słońca, łódź na lśniącym morzu, banalne zakątki Maghrebu oddające wyobrażenie arabskiego świata, które mamy pod powiekami.

Jeszcze raz gorąco Ci dziękuję

Ściskam

Bernard Eisenschitz

NAJWAŻNIEJSZE WYRÓŻNIENIA I NAGRODY

Specjalna Złota Palma Cannes 2018

International Cinephile Society Award 2018

Swiss Film Prize 2019 – Nominacja do Nagrody za Najlepszy Montaż

MFF w San Sebastian 2018 – Nominacja do Nagrody Zabaltegi-Tabakalera

GŁOSY PRASY

„Jean-Luc Godard. Imaginacje” żyje i oddycha kinem.

Michael Philips, Chicago Tribune

Ma w sobie intymność osobistej pocztówki, na którą składają się wspomnienia zmarłych przyjaciół, ulubione filmy i najważniejsze momenty historii.

David Davidson, Globe and Mail

Godard dąży wprost do lirycznego piękna i prawie zawsze trafia w cel.

Ben Sachs, Chicago Reader

Swobodna kinowa medytacja mistrza formy nad językiem, obrazem i egzystencją.

Matt Zoller Seitz, RogerEbert.com

„Jean-Luc Godard. Imaginacje” to 85-minutowa kinowa burza mózgów. Wirująca, oślepiająca, oszalamiająca furia obrazów i dźwięków, które zostały skompilowane i uporządkowane zgodnie z rytmiczną i retoryczną logiką w pełni zrozumiałą wyłącznie dla jej twórcy.

Justin Chang, Los Angeles Times

JEAN-LUC GODARD – reżyser, scenarzysta

Urodzony w 1930 roku w Paryżu w rodzinie francusko-szwajcarskiej. Kinowego bakcyła połączył w czasie studiów etnograficznych na Sorbonie, gdzie w środowisku dyskusyjnych klubów filmowych narodziło się słynne "Cahiers du Cinéma" - czasopismo krytyczno-filmowe w ostry, bezkompromisowy sposób mierzące się z ówczesną kinematografią znaną jako "Nouvelle Vague", które dało początek francuskiej Nowej Fali. Założenia ruchu Godard zawarł w napisanym wraz z Francoisem Truffautem i Claude'em Chabrolem manifest "kina autorskiego". Jego główna teza brzmiała "każdy może być reżyserem". W 1960 roku zadebiutował fabularnym filmem „Do utraty tchu” uważanym dziś za najważniejszy debiut w historii kina (obok „Obywatela Kane'a” Orsona Wellesa). Twórczość Godarda od początku budziła kontrowersje swoją bezkompromisowością, podważaniem kinowych reguł i kwestionowaniem obowiązującego porządku estetycznego. Z tychże powodów zyskał miano reżysera kultowego. Dorobek artystyczny Godarda to ponad 100 filmów fabularnych długo- i krótkometrażowych, dokumentów i esejów. Jego dzieła ośmiokrotnie prezentowane były w Konkursie Głównym Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Cannes. Jest również laureatem najważniejszych nagród Berlinale oraz MFF w Wenecji. W 2007 roku otrzymał Europejską Nagrodę Filmową za osiągnięcia życia, zaś w 2010 roku honorowego Oscara za wkład w światową kinematografię.

WYBRANA FILMOGRAFIA

2018 Jean-Luc Godard. Imaginacje

2014 Mosty Sarajewa

2014 Pożegnanie z językiem

2010 Film socjalizm

2004 Nasza muzyka

2001 Pochwała miłości

1993 Dzieci bawią się w Rosję

1987 Król Lear

1982 Pasja

1972 Wszystko w porządku

1968 Film jak inne

1965 Szalony Piotruś

1965 Alphaville

1963 Pogarda

1960 Do utraty tchu